

МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА НБУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗМІЩЕННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ

© 2018 ПЕРЕПЬОЛКІНА О. О., СУХИЙ О. О.

УДК 338.23:336.74(477)

Перепьолкіна О. О., Сухий О. О.

Монетарна політика НБУ та її вплив на розміщення заощаджень домогосподарств

Досліджено ефективність реалізації монетарної політики в Україні в контексті визначення оптимальних шляхів розміщення заощаджень домогосподарств. Розглянуто перспективність здійснення депозитних вкладів у національній та іноземній валюті як найбільш поширених напрямів розміщення заощаджень. В результаті дослідження виявлено, що основними ризиками розміщення заощаджень домогосподарствами у формі депозитних вкладів у національній валюті є ймовірність банкрутства фінансових установ, недосконалість функціонування системи гарантування вкладів, інфляційні коливання та процеси девальвації національної грошової одиниці. Суттєвими стримуючими факторами для розміщення валютних депозитів є низькі процентні ставки, велика кількість обмежень у валютному регулюванні та загальний низький рівень довіри до банківської системи. Запропоновано напрями підвищення ефективності грошово-кредитної політики, що не лише забезпечить зростання приєднаності депозитних вкладів для домогосподарств, але й створить підґрунтя для макроекономічної стабілізації в Україні.

Ключові слова: монетарна політика, облікова ставка, інфляційні коливання, девальвація, заощадження домогосподарств, депозитні вклади.

Рис.: 1. **Табл.:** 4. **Бібл.:** 12.

Перепьолкіна Олена Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра теоретичної та прикладної економіки, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: olenaspr@gmail.com

Сухий Олег Орестович – кандидат економічних наук, доцент, кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура, Львівський національний університет ім. І. Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: oleh.sukhy@gmail.com

УДК 338.23:336.74(477)

UDC 338.23:336.74(477)

Перепелкина Е. А., Сухий О. О. Монетарная политика НБУ и ее влияние на размещение сбережений домохозяйств

Исследована эффективность реализации монетарной политики в Украине в контексте определения оптимальных путей размещения сбережений домохозяйств. Рассмотрена перспективность осуществления депозитных вкладов в национальной и иностранной валюте как наиболее распространенных направлений размещения сбережений. В результате исследования выявлено, что основными рисками размещения сбережений домохозяйствами в форме депозитных вкладов в национальной валюте являются вероятность банкротства финансовых учреждений, несовершенство функционирования системы гарантирования вкладов, инфляционные колебания и процессы девальвации национальной денежной единицы. Существенными сдерживающими факторами для размещения валютных депозитов являются низкие процентные ставки, большое количество ограничений в валютном регулировании и общий низкий уровень доверия к банковской системе. Предложены направления повышения эффективности денежно-кредитной политики, что не только обеспечит рост привлекательности депозитных вкладов для домохозяйств, но и создаст основу для макроэкономической стабилизации в Украине.

Ключевые слова: монетарная политика, учетная ставка, инфляционные колебания, девальвация, сбережения домохозяйств, депозитные вклады.

Рис.: 1. **Табл.:** 4. **Библ.:** 12.

Перепелкина Елена Александровна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра теоретической и прикладной экономики, Львовский торгово-экономический университет (ул. Туган-Барановского, 10, Львов, 79005, Украина)

E-mail: olenaspr@gmail.com

Сухий Олег Орестович – кандидат экономических наук, доцент, кафедра переводоведения и контрастивной лингвистики имени Григория Кочура, Львовский национальный университет им. И. Франко (ул. Университетская, 1, Львов, 79000, Украина)

E-mail: oleh.sukhy@gmail.com

Perepolkina O. O., Sukhyi O. O.

The Monetary Policy of the NBU and its Impact on the Placement of Households' Savings

The article researches the efficiency of implementation of monetary policy in Ukraine in the context of determining the optimal ways to place households' savings. The prospects of making deposits in both national and foreign currency as the most common directions of savings placement are considered. The research has identified that the main risks in the placement of savings by households as deposits in the national currency are the likelihood of bankruptcy of financial institutions, imperfection of the functioning of deposit guarantee system, inflationary fluctuations, and devaluation processes of the national monetary unit. Significant deterrents to the placement of foreign currency deposits are low interest rates, a large number of restrictions in the currency regulation, and a general low level of trust in the banking system. The directions of increasing the efficiency of monetary policy are proposed, that not only will increase the attractiveness of deposits for households, but also will create the basis for macroeconomic stabilization in Ukraine.

Keywords: monetary policy, accounting rate, inflation fluctuations, devaluation, households' savings, deposits.

Fig.: 1. **Tbl.:** 4. **Bibl.:** 12.

Perepolkina Olena O. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Theoretical and Applied Economics, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: olenaspr@gmail.com

Sukhyi Oleh O. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Translation Studies and Contrastive Linguistics named after Grigory Kochur, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79000, Ukraine)

E-mail: oleh.sukhy@gmail.com

Монетарна політика є одним із ключових видів економічної політики держави, реалізацію якої покладено на Центральний банк. Ефективність грошово-кредитної політики впливає на результативність функціонування не лише банківсько-фінансового сектора, а національної економіки загалом, вона позначається на діяльності усіх суб'єктів економічних відносин, в тому числі й домогосподарств.

В сучасних умовах макроекономічної нестабільності, де превалюють інфляційні ризики та девальваційні шоки, проблема реалізації виваженої й конструктивної монетарної політики набула неабиякої гостроти.

Економіка, як ніколи, потребує здійснення грамотних і конкретних кроків у сфері грошово-кредитного та валютного регулювання, де помилки і прорахунки з високим ступенем ймовірності можуть призвести країну до дефолту, а населення – до цілковитого зубожіння. Тому актуальним є підвищення ефективності реалізації монетарної політики НБУ, що стане основою макроекономічної стабілізації та дозволить домогосподарствам не лише зберегти власні заощадження, але й надасть можливість для їхнього примноження.

Окремі аспекти сучасного монетарного регулювання в Україні знайшли своє відображення в працях багатьох науковців. Так, наприклад, основні проблеми монетарної політики та грошового ринку докладно висвітлено в дослідженнях Дзюблюка О., Крючкової І., Лютого І., Міщенко В.; особливості запровадження режиму таргетування інфляції ґрунтовно розглянуто в працях Городніченка Ю., Лагутіна В., Кричевської Т., Куабіона О.; питання ефективного валютного регулювання досліджено в роботах Береславської О., Вахненка Т., Щербаківської О. та інших вчених.

Проте не всі аспекти реалізації монетарної політики в Україні з'ясовано і обґрунтовано, зокрема, не з'ясовано шляхи підвищення якісного рівня грошово-кредитного регулювання та не обґрунтовано напрями забезпечення його прозорості для усіх учасників ринку, в тому числі домогосподарств, що прагнуть ефективно розмістити власні заощадження в умовах сучасних викликів.

Метою статті є дослідження ефективності реалізації монетарної політики в Україні в контексті визначення оптимальних шляхів розміщення заощаджень домогосподарств.

У контексті запровадження режиму таргетування інфляції, який допускає встановлення допустимих рівнів інфляційних коливань, що супроводжується реалізацією системи заходів щодо утримання темпів інфляції на визначеному рівні, Правління НБУ ухвалило рішення про зміну операційних підходів до проведення монетарної політики для забезпечення більш якісного її рівня та прозорості для усіх учасників ринку [1, с. 10]. Створений з цією метою у формі консультативно-дорадчого органу Комітет з монетарної політики ухвалив рішення про необхідність запровадження жорсткої грошово-кредитної політики разом із посиленням ролі процентного каналу й облікової став-

ки в якості ключової та базової щодо подальшого визначення інших процентних ставок в економіці. В рамках реалізації рестрикційної грошово-кредитної політики інструментарій останньої використовується у напрямку підвищення норм обов'язкових мінімальних резервів, підвищення облікової ставки та ставок рефінансування, а також продажу державних цінних паперів на відкритому ринку. Це дозволяє обмежити кредитну активність в економіці та приборкати інфляцію.

Облікова ставка є найбільш важливою серед процентних ставок, вона є найнижчою, а її рівень повинен підтримуватись відповідно до рівня інфляції. Облікова ставка виступає своєрідним індикатором стану грошового ринку, її зміна є сигналом до зміни ставок рефінансування, процентних ставок за іншими інструментами монетарної політики НБУ. В подальшому це відображається на ставках міжбанківського кредитного ринку і, як наслідок, на рівні процентних ставок за кредитними та депозитними операціями комерційних банків. Динаміка останніх має вплив на прийняття рішень домогосподарств щодо альтернативи розміщення власних заощаджень. Загалом реалізацію грошово-кредитної політики через механізм процентного каналу зображено на рис. 1.

Необхідність застосування жорсткої монетарної політики спричинена суттєвим зростанням споживчої інфляції останніх років (табл. 1).

За даними НБУ, за результатами 2014 р. індекс споживчих цін зріс до 24,9 %, за результатами 2015 р. – до 43,3 %. Основними факторами інфляційних коливань стали: 1) суттєва девальвація гривні, спричинена негативним сальдо платіжного балансу та високим попитом на валютні кошти, який значно перевищував їх пропозицію; 2) загальне погіршення макроекономічної динаміки та інвестиційної привабливості, що стало наслідком військового конфлікту на сході країни; 3) багаторазове підвищення адміністративно регульованих цін і тарифів у рамках спроб реформування владою національної економіки.

Аналіз динаміки інфляційних коливань у розрізі товарних груп дозволяє стверджувати, що найбільше зростання цін відбулося на продукти харчування, одяг і взуття, предмети домашнього вжитку, побутову техніку, відпочинок. Проте беззаперечним «лідером» серед досліджуваних товарних груп є зростання вартості комунальних послуг. Усе це стало важким тягарем для домогосподарств України, більшість яких опинилася на межі існування. За умов практично незмінного обсягу використовуваного доходу та стрімкого зростання вартості споживчих товарів і послуг надзвичайно важко говорити про здійснення заощаджень домогосподарствами, тим більше за умов значних ризиків їхнього знецінення. Лише приборкання інфляції та макроекономічна стабілізація дозволить домогосподарствам здійснювати заощадження та ефективно їх розміщувати.

На практиці реалізація рестрикційної грошово-кредитної політики втілилась у суттєвому підвищенні облікової ставки на початку 2015 р. (табл. 2).

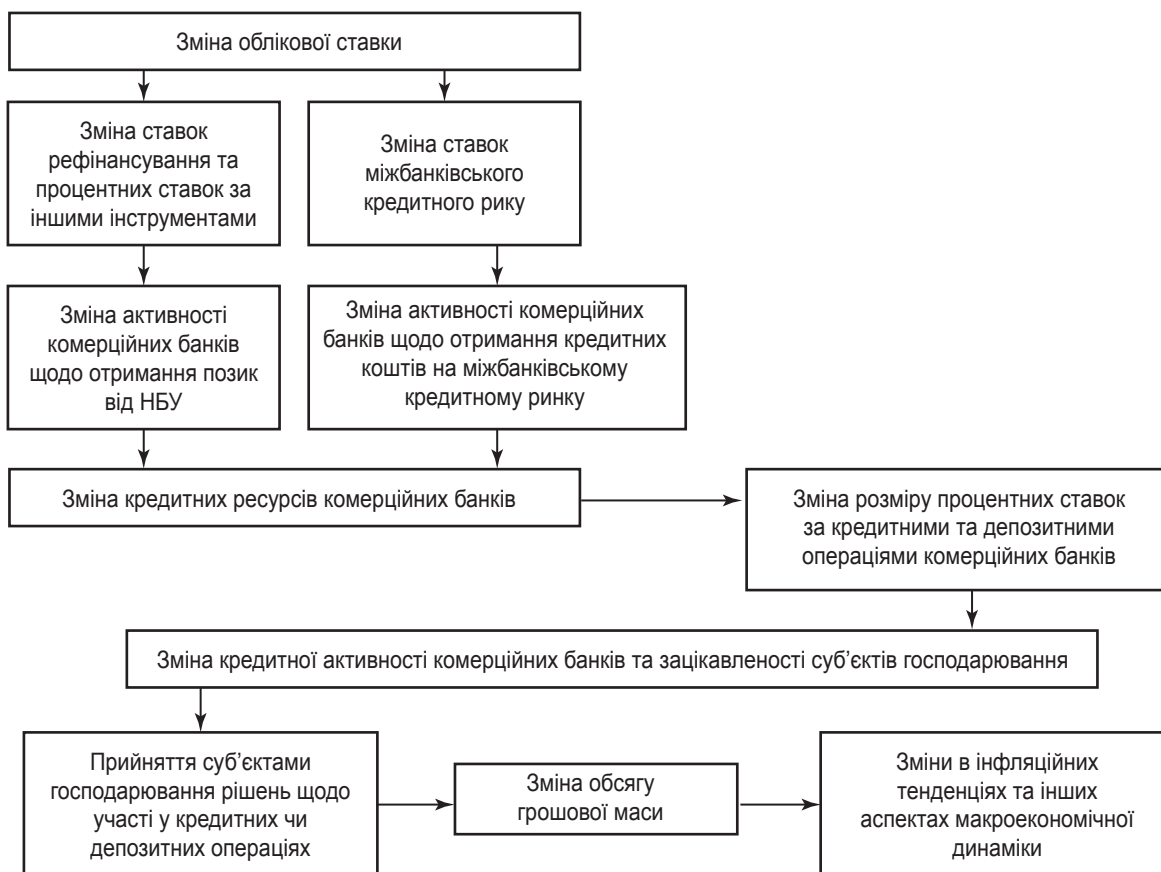

Рис. 1. Механізм дії процентної ставки як інструмента монетарної політики

Таблиця 1

Динаміка індексу споживчих цін у розрізі товарних груп у 2013–2017 рр.

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року, %)	0,5	24,9	43,3	12,4	13,7
в т. ч. за товарними групами:					
Продукти харчування та безалкогольні напої	-0,7	24,8	41,5	3,3	17,7
Алкогільні напої, тютюнові вироби	10,1	25,9	22,7	22,5	20,7
Одяг і взуття	-3,5	14,5	35,0	5,5	0,9
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	0,3	34,3	103,0	47,2	10,6
Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	-0,7	27,9	36,0	4,2	3,1
Охорона здоров'я	3,0	30,0	29,1	7,8	7,5
Транспорт	1,3	41,6	20,4	11,4	16,7
Зв'язок	0,7	2,4	7,0	4,0	9,1
Відпочинок і культура	-0,3	24,8	37,9	4,5	4,5
Освіта	2,2	4,7	24,2	13,7	14,9
Ресторани та готелі	1,4	14,0	23,3	11,0	17,3
Різні товари та послуги	2,5	24,5	31,4	5,8	7,6

Джерело: складено за [2].

У лютому 2015 р. вона зросла з 14 до 19,5 %, а пікового значення у 30 % річних досягла у березні цього ж року. Жорстка монетарна політика дала свої результати, по мірі уповільнення інфляції впродовж 2016 р. і 2017 р.

динаміка облікової ставки також набула спадного характеру: наприкінці серпня 2015 р. її було знижено до 27 %, а вже через місяць – до 22 %. Протягом 2016 і 2017 рр. тенденцію зниження облікової ставки було продовжено,

Динаміка облікової ставки НБУ у 2014–2017 рр.

Показник	2014	2015					2016					2017			
	з 13.11	з 06.02	з 04.03	з 28.08	з 25.09	з 22.04	з 27.05	з 24.06	з 29.07	з 16.09	з 28.10	з 14.04	з 26.05	з 27.10	з 15.12
Облікова ставка, % річних	14	19,5	30	27	22	19	18	16,5	15,5	15	14	13	12,5	13,5	14,5

Джерело: складено за [3].

з 26 травня 2017 р. її величину було встановлено на рівні 12,5 %. Проте наприкінці 2017 р. внаслідок погравлення інфляційних коливань (далося в знаки підвищення Урядом рівня мінімальної заробітної плати, що збільшило витрати виробництва та швидко відновило споживчий попит домогосподарств) довелося відновити рестрикційні заходи: наприкінці жовтня облікова ставка зросла до 13,5 %, а в грудні – до 14,5 %.

Одним із найбільш поширених напрямів розміщення заощаджень українських домогосподарств є депозитні вклади. Економічні потрясіння спровокували масовий відтік депозитів із банківської системи у 2014–2015 рр. як у національній, так і в іноземній валюті. Щодо депозитних вкладів у національній валюті, то середньозважені процентні ставки за ними впродовж останніх років демонструють суттєве скорочення (табл. 3).

Таблиця 3

Процентні ставки за строковими депозитами, залученими банками у фізичних осіб у 2014–2017 рр.

Період	Середньозважені ставки в річному обчисленні, %	
	у національній валюті	в іноземній валюті
грудень 2014	20,1	8,8
грудень 2015	20,6	7,8
грудень 2016	17,0	5,9
грудень 2017	13,8	3,3

Джерело: складено за [4].

З одного боку, це є наслідком процентної політики НБУ, а з іншого – наслідком надлишкової ліквідності банківського сектора, оскільки за умов практичної відсутності реального кредитування у комерційних банків просто немає потреби залучати «дорогі» гроші. Отже, оформлення депозитної угоди в національній валюті як способу розміщення заощаджень домогосподарства за наявної ситуації навряд чи призведе до суттєвого їх примноження. Відверта незацікавленість банківських установ та відповідна процентна політика НБУ – не єдині стримуючі чинники. Високим є ризик втрати заощаджень через масове банкрутство фінансових установ: якщо у 2014 р. на ринку функціонувало понад 180

комерційних банків, то станом на 01.12.2017 р. кількість діючих банків складала лише 86 [5]. Збитковий фінансовий результат діяльності банківської системи України є традиційним для останніх років. Хоча у разі банкрутства комерційного банку законодавством передбачено повернення державою грошових вкладів фізичним особам у межах гарантованої суми 200 тис. грн (проте без нарахованого процентного доходу), функціонування системи гарантування вкладів є недосконалим. На жаль, керівництво ФГВФО часто не поспішає визнавати банк неплатоспроможним, навіть коли у банківській установі вже протягом декількох місяців існують проблеми із виплатою депозитів. Крім того, не завжди дотримуються встановлені Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (ст. 36) [6] терміни виплати коштів з поточних рахунків і депозитів, строк дії яких закінчився. На практиці з моменту визнання банку проблемним, а згодом – неплатоспроможним, й введення тимчасової адміністрації до початку виплат вкладникам коштів може пройти в середньому 9–12 місяців. Ризик такого тривалого очікування повернення власних заощаджень, безумовно, є суттєвою перешкодою для їх розміщення. Отже, важливим завданням є удосконалення роботи системи гарантування вкладів, з тим щоб максимально скоротити відрізок часу з моменту, коли виникли проблеми з отриманням власних коштів вкладником банку, і до моменту одержання компенсації від держави.

Не менш вагомою перешкодою для розміщення гривневих депозитів є суттєві інфляційні коливання. Це яскраво продемонстрував досвід 2015 р., коли рівень інфляції більше, ніж удвічі, перевищував процентні ставки за депозитами, залученими у фізичних осіб. За таких умов не лише не відбувається примноження заощаджень, що є основною метою їхнього розміщення, а навпаки, реальна вартість заощаджень зменшується під тиском інфляційних процесів.

За підсумками 2016 р. інфляцію вдалося приборкати до рівня 12,4 %. Відтоді середньозважені процентні ставки за строковими депозитами фізичних осіб вищі за рівень інфляції, проте ситуацію, що склалася, важко назвати стабільною, оскільки протягом 2016–2017 рр. процентні ставки за строковими депозитами фізичних осіб мали стійку тенденцію до зниження, а рівень інфляції, хоча й незначною мірою, проте зростає. Розміщення заощаджень домогосподарств у формі депозитних

вкладень в національній валюті стане більш привабливим у разі втілення в життя оптимістичних прогнозів стратегії інфляційного таргетування щодо зменшення рівня інфляції до однозначного показника. На жаль, за результатами 2017 р. задекларованого у дорожній карті НБУ з інфляційного таргетування рівня інфляції у 8 % не було досягнуто [7].

Суттєвим ризиком для цього способу розміщення заощаджень українськими домогосподарствами є девальвація гривні. Впродовж 2014–2017 рр. українська національна валюта подешевшала більше, ніж утричі, щодо долара США (табл. 4).

Таблиця 4

Офіційний курс гривні щодо долара США у 2013–2017 рр. (середній за період, грн)

Назва валюти	2013	2014	2015	2016	2017
100 доларів США	799,30	1188,67	2184,47	2555,13	2659,66

Джерело: складено за [8].

Таким чином, вклавши, наприклад, 10 тис. грн під 18 % річних у січні 2014 р. (близько \$1250 за курсом НБУ 7,99 грн/USD станом на кінець січня 2014 р. [9, с. 164]), через рік вкладник отримав би 11,8 тис. грн, що склало б лише \$730 за курсом НБУ 16,16 грн/USD станом на кінець січня 2015 р. [10, с. 163].

Отже, основними ризиками розміщення заощаджень домогосподарствами у формі депозитних вкладів у національній валюті є ймовірність банкрутства фінансових установ, недосконалість функціонування системи гарантування вкладів, інфляційні коливання та процеси девальвації національної грошової одиниці.

Альтернативою розміщення заощаджень у формі гривневих вкладів є депозитні угоди в іноземній валюті. За умов стрімкої девальвації гривні валютний депозит видається більш ефективним способом розміщення заощаджень, оскільки, крім процентної винагороди, вкладник може відчутно примножити свої кошти у гривнево-еквіваленті. Проте домогосподарства не поспішають нести валюту до комерційних банків, оскільки й цей шлях розміщення заощаджень не позбавлений суттєвих ризиків.

Сьогодні банківські установи не пропонують високої процентної винагороди за розміщення валютних депозитів. Протягом 2014–2017 рр. середньозважені ставки за строковими депозитами, залученими банками у фізичних осіб в іноземній валюті, демонструють стійку тенденцію до зниження: якщо у грудні 2014 р. цей показник склав 8,8 %, то у грудні 2017 р. він знизився до символічного рівня 3,3 % (табл. 3). Як і у випадку гривневих депозитів, для валютних вкладів актуальним залишається ризик банкрутства комерційного банку. Гарантоване державою повернення вкладів розповсюджується і на валютні депозити. Про-

те гарантована сума повернення у 200 тис. грн у доларовому еквіваленті в 2017 р. не перевищила б 7,5 тис. дол. США, тоді як до 2014 р. за курсом 7,99 грн/ USD цей еквівалент склав би близько 25 тис. дол. США [8]. Намагаючись зберегти власні заощадження, вкладники проблемних банків почали переоформлювати депозити, «подрібнюючи» вклади на декілька менших, з тим щоб нові депозити (оформлені, наприклад, на родичів) підпадали під гарантії повернення у повному обсязі. У відповідь на це Фонд гарантування вкладів фізичних осіб став відмовляти власникам переоформлених і «подрібнених» вкладів у включенні їх до реєстру на одержання компенсації від держави, визнаючи їхні «подрібнені» вклади нікчемними, спираючись на норми ст. 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». В ст. 38 містився перелік з восьми підстав для визнання угоди нікчемною. Оскільки у жодній з них не йшлося про депозити фізичних осіб, то цей перелік було терміново доповнено дев'ятою підставою: «здійснення банком, віднесеним до категорії проблемних, операцій, укладення (переоформлення) договорів, що призвело до збільшення витрат, пов'язаних з виведенням банку з ринку, з порушенням норм законодавства» [6]. Законодавчі зміни подібного характеру жодним чином не сприяють відновленню довіри до банківської системи й відлякують вкладників. Неприховане бажання у будь-який спосіб уникнути здійснення компенсаційних виплат чинить вкрай негативний вплив на приріст валютних вкладів.

Важомим застереженням для домогосподарств, що бажають розмістити власні заощадження у формі депозитів в іноземній валюті, є будь-які обмеження на зняття таких коштів. Натомість саме обмеження і заборони стали визначальною ознакою валютного ринку України з 2014 р. Питання їхнього скасування залишалося гостро актуальним впродовж останніх років. Учасники ринку неодноразово наголошували на його надмірній «зарегульованості», що заважає їх ефективній діяльності, та називали її однією з найбільших перешкод для відновлення довіри до банківської системи України. Натомість в НБУ не поспішали відмовлятися від практики заборон і обмежень, називаючи їх вимушеним кроком. Регулятор діяв вкрай обережно, поступово збільшував ліміти зняття валютних коштів: з березня 2016 р. він дорівнював еквіваленту 50 тис. грн на день, з вересня 2016 р. ліміт зняття готівки з валютного рахунку для фізичних осіб зріс до 250 тис. грн на день [11]. Неможливість достатньо швидкого зняття власних коштів у разі виникнення нагальної потреби стримувала вкладників. Зрештою у серпні 2017 р., з огляду на суттєве покращення ліквідності банківської системи в іноземній валюті та стабілізацію валютного ринку, Нацбанк наважився на чергове послаблення антикризових обмежень, визнавши їх такими, що втратили свою ефективність та актуальність. Згідно з постановою Правління НБУ від 22.08.2017 № 81 [12] фізичні особи можуть отримувати готівку в іноземній валюті або банківські метали з поточних і депозитних рахунків через каси та

банкомати без обмежень за сумою. Цією ж постановою НБУ скасував заборону на випуск ощадних сертифікатів на пред'явника і розширив перелік іноземних кредиторів, на користь яких дозволяється дострокове погашення кредитів і позик. Крім того, регулятор спростив для банків розрахунок щоденного ліміту купівлі валюти у власну позицію, щоб стимулювати форвардні операції і подальший розвиток інструментів хеджування валютних ризиків.

Скасування зазначених обмежень у валютному регулюванні, безперечно, стало позитивним сигналом для вкладників. Проте низькі процентні ставки за депозитами в іноземній валюті, ризик банкрутства банківських установ та загальний низький рівень довіри до банківської системи залишаються суттєвими стримуючими факторами.

ВИСНОВКИ

Покращення якості та прозорості кроків грошово-кредитної політики не лише забезпечить підґрунтя для макроекономічної стабілізації, але й дозволить домогосподарствам ефективно розмістити власні заощадження у формі депозитних вкладів у національній та іноземній валюті. В цьому контексті основними напрямками поліпшення ефективності монетарної політики, крім послідовності та виваженості її кроків, є: підвищення результативності застосування інструментарію монетарної політики, насамперед облікової ставки як ключової та базової на грошовому ринку, та ефективності функціонування процентного каналу; недопущення значних інфляційних коливань та забезпечення цінової стабільності згідно з проголошеним регулятором таргетом; удосконалення функціонування системи гарантування вкладів, щоб максимально скоротити відрізок часу з моменту, коли виникли проблеми з отриманням власних коштів вкладником банку, і до моменту одержання компенсації від держави; – підвищення довіри до національної банківської системи, що потребує транспарентності заходів монетарного регулювання, оперативного оприлюднення фінансової звітності комерційних банків та уникнення законодавчих змін, які дискримінують права вкладників; відмова від практики заборон і обмежень у сфері валютного регулювання. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Матвійчук Ю.** Нові підходи Національного банку України до проведення монетарної і валютної політики. *Вісник НБУ*. 2015. № 3 (229). С. 9–13.
2. Макроекономічні показники, 2017 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=23487024&cat_id=57896
3. Облікова ставка НБУ, 2017 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=53647&cat_id=12057279&ctime=1448979308293
4. Процентні ставки банків за строковими депозитами фізичних осіб, 2017 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=54032

5. Основні показники діяльності банків України, 2017 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593

6. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 № 4452-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>

7. Дорожня карта Національного банку України з переходу до інфляційного таргетування, 16 березня 2016 р. // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=28704716

8. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, 2018 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=7693080

9. Бюлетень Національного банку України. 2014. № 4 (253).

10. Бюлетень Національного банку України. 2015. № 4 (265).

11. Концепція нового валютного регулювання, грудень 2016 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/doccatalog/document?id=40253908.

12. Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 13 грудня 2016 року № 410 : Постанова Правління НБУ від 22.08.2017 № 81 // Національний банк України. URL: bank.gov.ua/document/download?docId=54059413

REFERENCES

- Biuletyn Natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 4 (253) (2014).
Biuletyn Natsionalnoho banku Ukrainy, no. 4 (265) (2015).
 "Dorozhnia karta Natsionalnoho banku Ukrainy z perekohodu do inflatsiinoho tarhetuvannia, 16 berezhnia 2016 r." [Road map of the National Bank of Ukraine on the transition to inflation targeting, March 16, 2016]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/doccatalog/document?id=28704716
 "Kontseptsiia novoho valiutnoho rehulivannia, hruden 2016" [The Concept of a New Currency Regulation, December 2016]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/doccatalog/document?id=40253908
 [Legal Act of Ukraine] (2012). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
 [Legal Act of Ukraine] (2017). bank.gov.ua/document/download?docId=54059413
 "Makroekonomichni pokaznyky, 2017" [Macroeconomic Indicators, 2017]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=23487024&cat_id=57896
 Matviichuk, Yu. "Novi pidkhody Natsionalnoho banku Ukrainy do provedennia monetarnoi i valiutnoi polityky" [New approaches of the National Bank of Ukraine to monetary and monetary policy]. *Visnyk NBU*, no. 3 (229) (2015): 9-13.
 "Oblikova stavka NBU, 2017" [NBU discount rate, 2017]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=53647&cat_id=12057279&ctime=1448979308293
 "Ofitsiinyi kurs hryvni shchodo inozemnykh valiut, 2018" [Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies, 2018]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=7693080
 "Osnovni pokaznyky diialnosti bankiv Ukrainy, 2017" [The main indicators of the activity of Ukrainian banks, 2017]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593
 "Protsentni stavky bankiv za strokovymy depozytamy fizychnykh osib, 2017" [Interest rates of banks on term deposits of individuals, 2017]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. bank.gov.ua/doccatalog/document?id=54032